



Universitair Netwerk
voor de Care sector
Zuid-Holland

Proactieve zorgplanning bij mensen met dementie

Laura Bavelaar

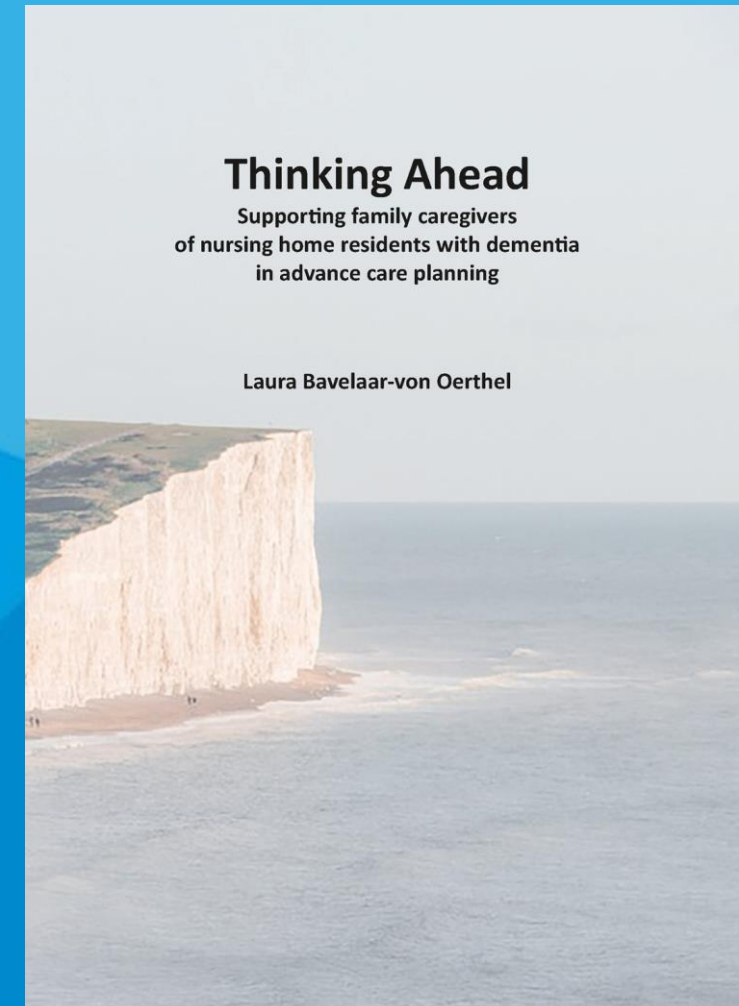
SAMEN
KENNIS
maken, delen
en toepassen

PROMOTIE ONDERZOEK

Laura Bavelaar

→ Waarom is palliatieve zorg voor mensen met dementie nog niet optimaal?

→ Hoe kunnen we dat verbeteren?



<https://hdl.handle.net/1887/3566618>

Waar moet jij aan denken bij “palliatieve zorg”?

- Ga naar www.menti.com
 - Gebruik de code: **xxxx xxxx**
 - Vul in één woord in waar jij aan moet denken bij “palliatieve zorg”

'Palliatieve zorg is zorg die de kwaliteit van het leven verbetert van patiënten en hun naasten die te maken hebben met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid, door het voorkomen en verlichten van lijden, door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling van problemen van fysieke, psychische, sociale en spirituele aard. Gedurende het beloop van de ziekte heeft palliatieve zorg oog voor het behoud van autonomie, toegang tot informatie en keuzemogelijkheden.'

Belemmeringen voor palliatieve zorg bij dementie

Arts 58: “Het door in grote groep betrokkenen niet voor één en dezelfde interpretatie vatbaar gebruik van allerlei begrippen; Voorbeeld: palliatieve zorg, warme zorg, etc. comfort zelfs”

Arts 9: “[Er is] onvoldoende specifieke kennis over palliatieve zorg bij dementie bij [het] zorgteam (met name [bij] verzorgende)”

Arts 130: “Familie die in [de] late fase toch opeens over infuus voor meer vocht begint = tekort aan kennis/inzicht in beleid en consequenties ervan”

Arts 136: “Familie en arts zitten niet op een lijn over de fase van dementie (meestal is [de] arts een stap verder in proces dan de familie)”



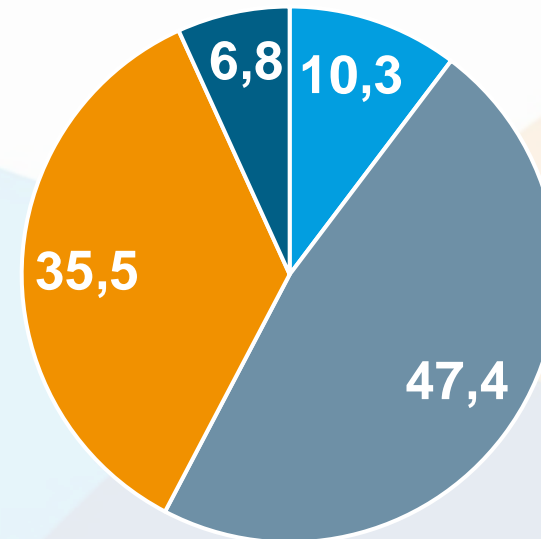
Uitkomsten van een vragenlijst onder 207 specialisten ouderengeneeskunde

Belangrijkst in beslissingen

Arts 175: "Nog te veel mensen hebben geen wilsverklaring waaruit voor mij extra steun gevonden wordt in het overgaan op een palliatief beleid"

Heeft de bewoner een wilsverklaring?

→ Ja	15	(3,8%)
→ Nee	376	(96,2%)



■ Bewoner ■ Familie
■ Arts ■ Anders

Uitkomsten van een onderzoek onder 429 bewoners met dementie en longonsteking

‘Proactieve zorgplanning stelt mensen in staat om doelen en voorkeuren te formuleren voor toekomstige medische behandelingen en zorg, deze doelen en voorkeuren te bespreken met **familie** en zorgverleners, en om eventuele voorkeuren vast te leggen en indien nodig te herzien.’

- Handreiking 'Zorg rond het levenseinde'
- Gesprekshulp voor naasten
- Gesprekstraining voor zorgmedewerkers
- Familiegesprek

INLEIDING

- Wat wilt u over mijn naaste weten, zodat u nu en later goede, passende zorg kunt geven?
- Kunt u mij meer vertellen over palliatieve zorg bij dementie?
- Kunt u mij vertellen wat "comfort bieden" Of "comfort zorg" betekent?
- Hoe verloopt de zorg 's nachts; kent bijvoorbeeld iedereen het zorgplan?

.....

.....

GEZONDHEIDSPROBLEMEN EN BEHANDELINGEN IN DE LAATSTE FASE VAN DEMENTIE

- Wat kan er aan slikstoornissen gedaan worden, en moet dat eigenlijk, heeft het zin?

BESLISSINGEN ROND HET LEVENSEINDE

- Welke spirituele of religieuze zorg is er voor ons mogelijk?
- Ik zou het graag willen hebben over hoe mijn familiaal verzorgd zou willen worden. Wanneer kan ik dit bespreken en met wie?
- Kan ik wensen over zorg aan het levenseinde al vastleggen, en zo ja: hoe, en hoe vaak worden deze herzien?
- Kunnen we een levensbeëindigende behandeling vragen, als het echt heel slecht gaat?
- Welke mogelijkheden zijn er om op natuurlijke manier het leven niet te verlengen?
- Kunt u voor mij regelen dat ik met iemand van mijn eigen cultuur kan spreken, iemand die mij misschien beter begrijpt?
- Kan een arts beslissingen nemen die afwijken van de wilsverklaring van de patiënt?



- Gezondheidsproblemen en behandelingen in de laatste fase van dementie
- Ongemak, pijn en onrust rond het levenseinde verlichten
- Beslissingen rond het levenseinde
- Van de laatste momenten tot na het overlijden

Confronterend

Leerzaam

Tastbaar

“Kunt u mij meer vertellen over palliatieve zorg bij dementie?”

“Wat als mijn dierbare overlijdt terwijl ik er niet bij ben?”

Ingewikkeld

Fijn overzicht

- Introductie
- Benoem het doel
- Bespreek de agenda
- Verken wat naasten al weten
- **Bespreek wat naasten nog willen weten**
- Vraag of er vragen zijn
- **Geef gelegenheid voor opmerkingen of zorgen**
- Geef een samenvatting
- Vraag of de naaste het ook zo had begrepen
- Afronding



“Hoe gaat het?”

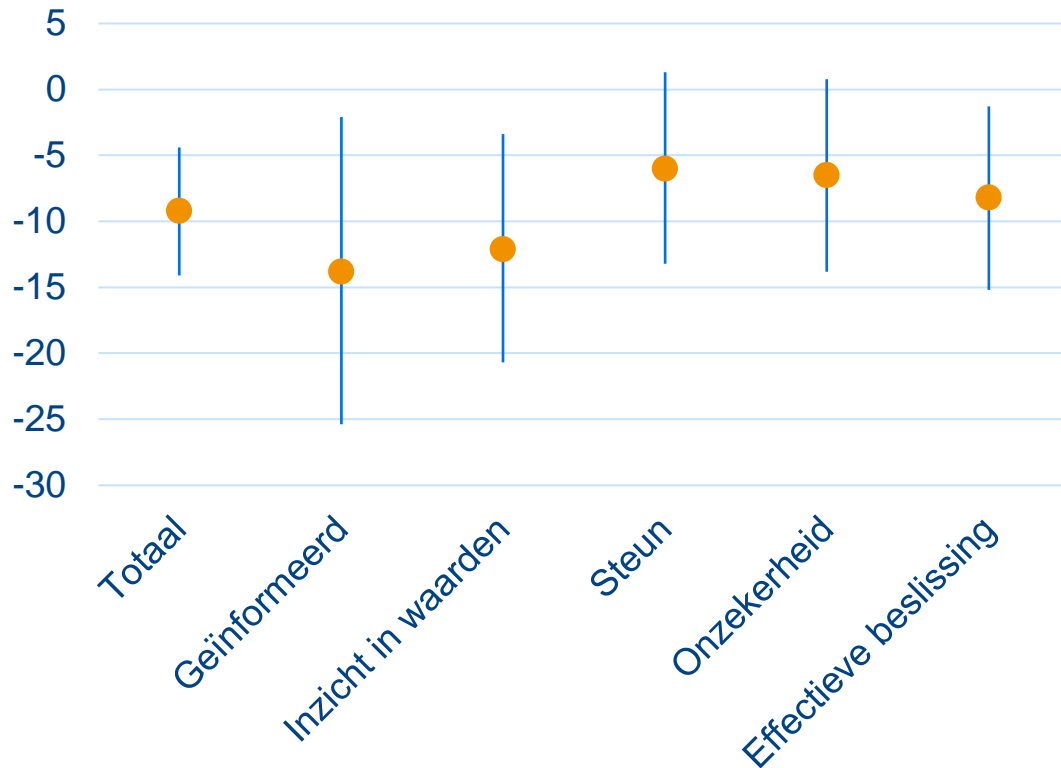
“Wat zou je willen voorkomen dat gebeurt?”

Geruststellend

Oppervlakkig

Is de mySupport studie effectief?

Gemiddeld verschil in Twijfels over beslissingen (vragenlijst) [Nameting – Voormeting]



Gemiddeld verschil in Opvattingen van de naasten over de zorg (vragenlijst) [Nameting - Voormeting]



88 naasten uit 6 landen (inclusief Nederland) hebben minder twijfels over beslissingen en zijn positiever over de zorg na de mySupport studie

Wanneer zou jij een naaste de handreiking 'Zorg rond het levenseinde' geven en het gesprek aangaan?

- Ga naar www.menti.com
 - Gebruik de code: **xxxx xxxx**
 - Kies één van de opties:
 - » Rond de diagnose dementie
 - » Rond verhuizing naar het verpleeghuis
 - » Tijdens de eerste zorgplanbespreking
 - » Bij medische problemen
 - » Wanneer het overlijden nabij is

Dank voor de aandacht!

Je kunt de materialen vinden op:

<https://unc-zh.nl/wp-content/uploads/2023/02/Handreiking-Zorg-rond-het-levenseinde.pdf>

→ Handreiking 'Zorg rond het levenseinde', een update verschijnt binnenkort

https://unc-zh.nl/wp-content/uploads/2023/06/UNC-ZH_mySupport_Gesprekshulp-zorg-rond-levenseinde.pdf

→ Gesprekshulp voor naasten

<https://covidacpcarehomes.com/care-staff/units-training/>

→ Training in proactieve zorgplanning, voor zorgmedewerkers en naasten

(LET OP: Engelstalig en specifiek voor COVID-19)



Universitair Netwerk
voor de Care sector
Zuid-Holland

**Bedankt
voor uw
aandacht**

www.unc-zh.nl